

Laikraksts iznāk trīs reizes nedēļā: otrdienās, ceturtdienās un sestdienās

UZVARAS CEĻŠ

Redakcija Livānos, Rīgas ielā 33. Tālruni: redaktoram 41, redakcijai 58. Numurs maksā 10 kapeikas

Latvijas Komunistiskās partijas Livānu rajona komitejas un Livānu rajona Darbaļaužu deputātu padomes orgāns

№ 58 (1162)

Ceturtdien, 1958. g. 15. maijā

9. gads

Sabiedriskās kārtības uzturēšana — visas sabiedrības lieta

Komunistiskā partija un padomju valdība veikusi lielu darbu mūsu tautas komunistiskajā audzināšanā. Un, lūk, uz zemes parādījās cilvēks ar jaunām morāli politiskām īpašībām, kas pašizliedzīgi kalpo sociālistiskajai Dzimtenei. Viņa labākās īpašības — darba mīlestība, možums, droširdība, ticība mūsu lietas uzvarai, gatavība pārvarēt jebkuras grūtības.

Darbs mūsu zemē kļuvis par slavas, goda un varonības lietu, tāpēc miljoniem padomju ļaužu savas dzīves jēgu atrod tieši darbā, mūsu Dzimtenes vēl tālākā uzplaukumā.

Diemžēl, pie mums vēl sastopami tādi cilvēki, kas savas personīgās intereses stāda augstāk par valsts interesēm, kuru morāle vērstā uz to, lai sabiedrībai dotu mazāk, bet saņemtu no tās vairāk. Daži pat izvairās no sabiedriskā darba, nesaudzē sociālistisko īpašumu. Visbiežāk uz visādu noziegumu ceļa nostājas atsevišķi morāli neizturēti, tā sauktie, vāja rakstura cilvēki, kuri bieži nododas žūpošanai, kāršu spēlei utt.

Visbīstamākais buržuāziskās morāles palieku veids ir žūpošana, taču tā nevienmēr atrod vajadzīgo pretspāru no sabiedrības pusēs. Bieži mēs apejam apkārt piedzērušam, lai arī kā viņš izturētos sabiedrībā!

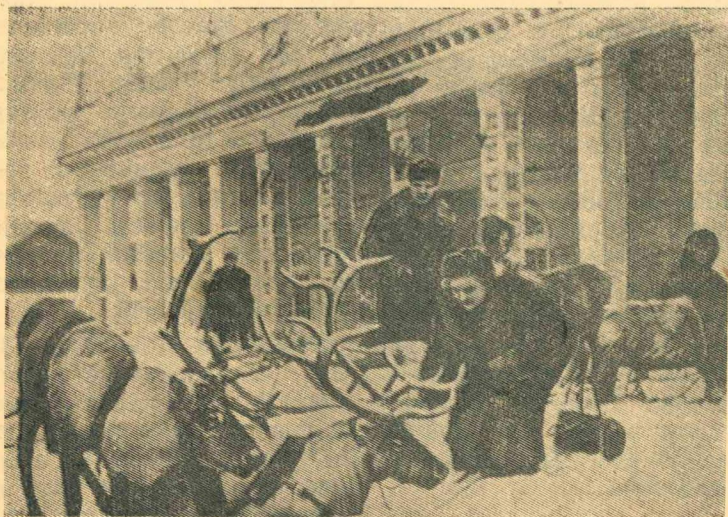
Dzīvē nākas sastapties vēl

daudz ar valsts sociālistiskā īpašuma graušānu, zagšanānu un laupīšanu. Padomju likumi stingri soda visus, kas mēģina piesavināties sabiedriskā sociālistiskā īpašumu un padomju pilsoņu personīgo īpašumu. Taču cīņa pret sabiedriskās kārtības neievērotājiem ir visas mūsu tautas lieta.

Pateicoties Latvijas PSR Augstākās Padomes Prezidija lēmumam par sīko huligānismu, arī mūsu rajonā kļuva mazāk sabiedriskās kārtības pārkāpšanas gadījumu, taču atsevišķi pilsoņi kā pilsētā, tā arī laukos vēl pieļauj šādus pārkāpumus. Lūk, Jānis Veigurs ne vienu vien reizi sodīts par to, ka bieži piedzēries savās mājās rīko skandālus un līdz ar to traucē šajā mājā dzīvojošos pilsoņus. Liekas, ka te nebūtu lieki iejaukties arī tai iestādei, kurā minētais strādā. Līdzīgus piemērus varētu pievest vēl un vēl, taču galvenais ir visas sabiedrības vienota aktīva piedalīšanās cīņā pret sabiedriskās kārtības traucētājiem, kā arī pret atsevišķiem pilsoņiem, kuri nestrādā sabiedriski derīgu darbu.

Stingri ievērojot padomju likumus, diendienā izvērsot masu politisko darbu, rūpniecības uzņēmumos un iestādēs pieaugot darba ražīgumam, visi mūsu pilsoņi iemācīsies cienīt padomju likumus, cīnīsies par sabiedriskās kārtības ievērošanu.

Ziemeļu ogļraču pilsētā

Ziemeļu ogļraču pilsētas Vorkutas ielas vakaros pilnas cilvēku. Visi steidz uz klubiem, kino, viesos pie draugiem un citur.

Dzīva rosme pie dramatiskā teātra ēkas. Šodien te spēļu dramaturga Alehandro Kasoni lugas „Koki mirst stāvus” pirmizrāde.

Dramas teātra dzimšana tieši saistīta ar Komi APSR rūpniecības pilsētas Vorkutas dzimšanu.

Attēlā: Vorkutas Valsts dramatiskā teātra priekšā.

MŪSU RAJONĀ

Pavasara lauku darbus veikt organizēti un īsos termiņos

ŠOGAD pavasara darbi rajona kolhozos ievēlās. To spilgti raksturo tas: ja 1957. gadā uz 10. maiju rajonā bija uzarti vairāk nekā 2000 ha zemes, tad šogad tikai 200, ja pagājušajā gadā bija apsēti 1.800 ha, tad šogad tikai 20, tas liek celt trausmi. Pavasara lauku darbi jāveic cik vien organizēti var un pēc iespējas īsos termiņos. Iespējas tam ir katrā rajona kolhozā.

Lai gūtu sekmes darbā, pareizi jāizmanto visi kolhoza rīcībā esošie līdzekļi: tehnika, zirgi un cilvēki. Mums ir iespējas pavasara sējas darbus veikt 15—20 darba dienās.

Taču daudzos kolhozos darbs tiek organizēts tāpat kā iepriekšējos gados, kas ir neapmierinoši, it īpaši tāpēc, ka šogad ir vēls pavasaris. Nepareizi rīkojas to kolhozu vadītāji un speciālisti, kuri gaida, kad varēs visu veikt ar traktoriem, bet zirgi stāv atpūtā — neizmantoti. Tā tas ir kolhozos „Gaisma”, „Padomju Latvija”, „Leņina kolhozā” un citos. Gaidīt un cerēt uz to, ka veiks visu ar tehniku, nozīmē ievēlēt sēju un to veikt ne 15—20 dienās, bet 40—45.

Labi pārdomāti strādā kolhozos „Zelta vārpa” — 3 trak-

tori un 11 pāru zirgu, „Latgales zieds” — divi traktori un 8—10 pāru zirgu, Vorošilova kolhozā — 4 traktori un 25—30 pāru zirgu. Šajos kolhozos, apstrādājot zemi izlases veidā, jau aparti 35—60 ha zemes.

Pievēstie piemēri rāda, ka tur, kur par pavasara darbiem rūpējas, tur arī ir panākumi. Uzdevums mums ir viens — zeme jāapstrādā izlases veidā, nekavējoties ne dienu. Tur, kur nevar ar traktoriem, darbā jālaiž zirgi. Pavasara lauku darbu tempi jākāpina.

M. Kalns

Tā nav saimnieciska rīcība

LIDZTEKUS ceļam, kas ved uz kolhoza „Gaisma” kantori, netālu no bijušās Rudzētu skolas izplešas āboliņa lauks 3—3,5 ha platībā. Lai iegūtu pēc iespējas lielāku ražu, šopavasār nolēma dot virsmēslojuma 2—3 cent minerālmēslu uz ha. Nolēmums — jāizpilda.

Kolhoza agronomis b. Zundāns kopā ar kolhozniekiem arī deva virsmēslojumu, bet

kā? Neskatoties uz to, ka blakus āboliņa laukam stāvēja minerālmēslu sējmašīna, censopi pielietoja savu īstenībā oriģinālo minerālmēslu izsējas paņēmieni — braucot ar ratiem pa lauku izmētāt ar lāpstām virsmēslojumu. Rezultāti neapskaužami — tur, kur nokrita nesasmalcinātās minerālmēslu gubiņas, tagad āboliņš aizgājis bojā, bet blakus esošie, kuriem netika nemaz, nīkuļo. Jājautā

kolhoza agronomam b. Zundānam, kur gan vēl pielieto šādu minerālmēslu izsējas paņēmieni, vai tas nav vienreizējs paša izgudrojums? Cerams, ka kolhoza valde attiecīgi novērtēs jaunā minerālmēslu izsējas paņēmiena organizētāju pūles un piešķirs viņiem arī attiecīgu „prēmiju”.

M. Šuba,
Livānu RTS galvenais inženieris

Speciālista padoms

KĀ ŠOGAD JĀVEIC SĒJA

Šogad pavasaris ļoti novēlojies, bet biežais lietus un aukstais laiks aizkavē augšnes izžūšanu. Kā labāk veikt sēju šādos apstākļos?

Lauksaimniecības kultūru iestrādes agrotehnikai jāatbilst konkrētiem apstākļiem. Šabloni šajā lietā kaitīgs. Ar laika apstākļu izmaiņām jāmaina arī agrotehnika.

Kad pavasaris iestājas parastajā laikā un laika apstākļi normāli, rudens arumu apstrāde pavasarī agrām kultūrām izpaužas agrā to noslūķšanā un ecēšanā, lai „nosegtu mitrumu” un nodrošinātu augsni no izžūšanas. Pēc tam, kad uz laukiem parādās nezāles, tos kultivē un apsēj ar lauksaimniecības kultūrām. Šogad lielākā daļā lauku, it sevišķi, zemās, mitrās vietās šāda agrotehnika neder.

Pašlaik, sakarā ar vēlu, auksto pavasari un paaugstinātu mitrumu augsnē, jā rūpējas ne tik daudz par to, lai saglabātu mitrumu augsnē, bet gan par to, lai ātrāk nogatavotos augsne, lai virsējā augsnes kārtā samazinātu mitrumu līdz normālam.

Iepriekšēja augsnes ecēšana vairums gadījumos ir nevajadzīga. Mērķtiecīgāk, kā

tikai var izbaukt laukus, uzreiz augsni nedzīļi kultivēt un pēc kultivācijas sēt vasarāju graudaugu kultūras.

Smagu, mālainu augsni un arī tur, kur sēs miežus un sakņaugus, rudens arumi jākultivē dziļāk. Kultivācija veicina augsnes izžūšanu un sasīšanu.

Mālaines pārmitras augsnes, kas domāta graudaugu sējai, pārāršana novedīs tikai pie negatīviem rezultātiem.

Šā pavasara apstākļos graudaugu kultūru sēklas ieteicams iestrādāt 1,5—2 cm seklāk kā parasti. Nedzīļi jāiestrādā arī cukurbietes, kartupeļi un citas kultūras. Burkānu, biešu un citas sēklas, kuras dīgst lēni, priekšlaicīgi jāizmērcē. Tas veicinās to ātrāku sadīgšanu.

Nedrīkst kavēties ar kartupeļu bedru atbēršanu. Pēc kartupeļu pārslasīšanas sēklai paredzētos bumbulus ieteicams apsildīt un līdz sējai paturēt gaismā. Kartupeļu stādīšanu labāk veikt ne ar arklu, bet gan vagotāju, tā arī augsne pēc stādīšanas paliks vagaina. Pie kartupeļu stādīšanas ar mašīnām, diski jānostāda tā, lai vagu virsotnes asi izdalītos.

Nedrīkst aizmirst, ka reizē

ar agro graudaugu sēju jāšēj arī tādas kultūras kā cukurbietes un lopbarības bietes, lopbarības burkāni un saulespuķu un zirņu mīstrs skābarībai, vīķauzu mīstrs sienam un zirņu—auzu mīstrs skābarībai. Cukurbiešu un lopbarības biešu sējas novēlošana var novest pie ražas samazināšanās un it sevišķi pie zema cukura sastāva tajās.

Saules puķes skābarībai sāk ziedēt apmēram 75 dienas pēc iesēšanas, bet vīķi un zirņi pēc 55—60 dienām. Lai nodrošinātu skābējamās masas vienlaicīgu nogatavošanos, zirņi un vīķi jāšēj uz saulespuķu sējuma pēc divām nedēļām.

Saulespuķu sējas novilcināšana novedīs pie tā, ka to novākšana skābarībai sakrītīs reizē ar rudzu plauju, bet tas radīs papildus grūtības labības novākšanas periodā.

Kas attiecas uz lopbarības kāpostu sēju stādīšanu, tad tā jau jāpabeidz. Dārzkopjiem tagad papildus jāiesēj kāposti, lai būtu dēstu rezerves.

Ātri un labi veikt sēju — šīsdienas kaujiniecisks uzdevums.

V. Kozlovskis,
Latvijas PSR Lauksaimniecības ministra vietnieks

Skolēni stāda augļu dārzus

Neskatoties uz to, ka pavasaris šogad vēls un laiks pieturas vēss, skolās norit spraigs darbs — gatavošanās meža un dārzu dienām. Gandrīz ik dienas gan ar mašīnām, gan pajūgiem skolas apgādā stādāmo materiālu, iepērkot to Višķos, Vecbebros, izmantojot pašu stādāmo materiālu un skolas apkārtne esošo. Vairākas skolas jau uzsākušas stādīšanas darbus.

Vanagu 7-gad. skolas skolēni, izmantojami dažas saulainās un sausās dienas, iedēstījuši vairāk kā 200 m dzīvzogu ap sporta laukumu, tie dēsti arī ābelītes un iekārto puķu dobes pie skolas. Šogad vēl paredzēts iedēstīt ap 400 m dzīvzoga ap jauno izmēģinājuma lauciņu un sporta laukumu. Arī ogulāju skaits dārzkopības sektorā pieaugs par vairāk nekā 250 krūmiem. Jaunie naturalisti skolas izmēģinājumu laucīnā izsās stratificētas ābeļu sēklas 20 m² platībā, par 80 m² palielinās zemeņu platību. Gar ceļmalām skolas apkārtne paredzēts iestādīt ap 150 kociņu.

No Vanagu skolas neatpaliek arī pagājušajā gadā jaunatvērtās Daugavas un Rudzēnu 7-gadīgās skolas, kur patreiz spraigs darbs rit jauniemērītajos mācību izmēģinājuma laucīņos, lai iekārtotu tos pēc jaunākajām prasībām. Šo skolu skolēni nolēmuši ap skolu iestādīt vairākus simtus liepiņu, ķiršu, plūmju, ābelīšu un košuma krūmu, lai pēc gadiem skolas apkārtne tērptos zaļā rotā.

Jersikas, Gaiņu un citas skolas ies talkā apkārtējiem

kolhoziem, iestādot gar kolhoza ceļu malām liepiņas, bērziņus un citus kokus vairāku km garumā.

Pēdējos gados maz kociņu iestādīts pie Siju septiņgadīgās skolas, toties šogad paredzēts ap jauniekārtoto sporta laukumu iestādīt vairāk kā 150 m garumā eglīšu dzīvzogu, skolas dārzā jau iestādīti vairāk kā 100 ķiršu, ābelīšu un citu augļu kociņu, bet gar ceļu, kas ved skolā, izveidos liepu aleju.

Pagājušā gada pavasarī lielu darbu veica Sutru septiņgadīgās skolas jaunie naturalisti, kuru vadībā dzimtajā kolhozā skolēni izstādīja ap 300 ābelīšu, kuras tie paši arī apkopj, pie skolas katrs skolēns iestādīja 10 un vairāk kociņu un košuma krūmu, uz lauka tika iestādīti vairāk kā 1000 skolas siltumnīcā izaudzētie kāpoststādi. Arī šogad skolā sācies spraigs darbs ne tikai siltumnīcā, kur jau sen zied tomāti, aug salāti un puķu dēsti, darbs kūsā arī skolas apkārtne, kur skolēni iekārto puķu dobes, gar grantētajiem celiņiem stāda košuma krūmus un puķes, bet skolas dārzā iestādīšanai sagatavojusi ābelītes.

Sekojoš Saulkrastu vidusskolas skolēnu aicinājumam, rajona skolu jaunie naturalisti kopā ar pārējiem skolēniem uzsākuši lielu darbu, lai uzņemtu savas skolas apkārtni, palīdzētu ierīkot kolhozos augļu dārzus un apstādītu ceļmalas ar kociņiem. Skolēni stāda augļu un košuma krūmus arī pie pašu mājām, ap ciema klubiem un kolhozu valdēm.

Z. Rumba,
skolu inspektors

Arī mums ir savas prasības

Šogad rajona remontu-celtniecības kantorim jāveic ļoti plašs dzīvojamo māju celtniecības un remonta darbs. Pie tam šis darbs jāveic ātri un labi.

Taču šo darbu lielā mērā traucē nevienmērīga un nepietiekoša apgāde ar kokmateriāliem.

Kā visos remontu-celtniecības kantoros, arī mums 1958. gadā jārada koksnes krājumi 1959. gadam. Bet Līvānu remontu-celtniecības kantoris šogad vēl nav dabūjis pietiekošus kokmateriālu daudzumus pat 1958. gadam. No 1958. gadā vajadzīgajiem 1000 m³ kokmateriāla uz šā gada 1. maiju esam saņēmuši tikai 427 m³. Nesavlaicīga un nepietiekoša koksnes sa-

ņemšana ne tikai traucē remontdarbu izpildi, bet arī lielā mērā samazina darbu kvalitāti, jo nedod iespēju koksnī labi izžāvēt.

Liela nozīme kantora darbībā ir arī finansiālajam stāvoklim. Stiprs finansiālais stāvoklis ir ķīla tam, ka visi celtniecības darbam nepieciešamie materiāli tiks savlaicīgi izpirkti un piegādāti uz celtniecības objektiem.

Nestabila finansiālā stāvokļa rašanās zināmā mērā ir vainojama arī rajona finansu nodaļa, nepareizi iepilnodama remonta kantorim peļņu un uzkrājumu budžetā. Bez jebkāda pamata finansu nodaļa kantorim 1958. gadam noteikusi plānotos uzkrājumus 9,5 procentu apmērā no darbu apjoma.

Vēl nepareizāk rajona finansu nodaļa ir sadalījusi remontu kantorim peļņas plānu pa ceturksņiem. Tā, piemēram, I ceturksnim pie darbu apjoma 180 trūkstoš rubļu peļņas, plāns ir noteikts 30 tūkstoš rubļu apmērā, bet III ceturksnim pie darbu apjoma 450 tūkstoš rubļu peļņas, plāns arī noteikts 30 tūkstoš rubļu apmērā. Vai pie tāda sadalījuma var prasīt no kantora, lai tas izpilda plānu?

Tikai tad, ja attiecīgās organizācijas ņems vērā mūsu taisnīgās prasības, rajona remontu-celtniecības kantoris varēs celt lēti, labi un ātri.

L. Lazarevs,
Līvānu rajona celtniecības kantora galvenais grāmatvedis

MUMS RAKSTA

Atkritumu izgāztuvei — piemērotu vietu

Daudz runāts un rakstīts, lai mūsu pilsētā ievērotu sanitāros noteikumus, lai atbrīvotu pilsētu no atkritumu kaudzēm. Bet diemžēl, mūsu aizmārgīgie vadītāji to nesaprot, ka pilsētā nav atkritumu izgāztuves. Tādu nepiemērotā vietā pašlaik ierīkojuši komunālo uzņēmumu kombināta pajūdznieki. Preiļu un Liepu ielas galā, netālu no lopkautuves viņi izgāž visus atkritumus. Mēs, šo ielu iedzīvotāji, ļoti lūdzam b. Jablonski pavasara siltākās dienās apciemot mūsu ielas un pārliicinātos par „patīkamo” gaisu. A. Nīcgals, pilsētas Padomes deputāts

STARPTAUTISKAIS APSKATS

ASV nevēlas starptautiskā saspilējuma mazināšanos

Maija sākumu, kad cilvēce, svinot Pirmo Maiju un 13. gadienu kopš uzvaras pār fašismu, sevišķi neatlaidīgi prasīja saglabāt un nostiprināt mieru, ASV valdošās aprindas atzīmēja ar savas klūmīgās politikas turpināšanu — starptautiskā saspilējuma saasināšanu. Tas vispirms izpaudās ANO Drošības padomē, apspriežot Padomju Savienības ierosināto jautājumu par apbruņotu amerikāņu bumbvedēju lidojumu izbeigšanu mūsu Dzimtenes robežu virzienā.

Gribēdamas nepieļaut šā jautājuma taisnīgu izlemšanu, ASV sākumā centās izjaukt tā vispusīgu apspriešanu un vēlāk iesniedza Drošības padomē priekšlikumu radīt Arktikā „gaisa inspekcijas joslu”, kas aptvertu Padomju Savienības ziemeļu rejonus, bet faktiski neskartu Amerikas teritoriju. Nav grūti saprast, ka šāda „inspekcija” dotu ASV lidmašīnām iespēju vaļot Padomju Savienības gaisa telpu un iegūt izlūkošanai vajadzīgas ziņas.

Pilnīgi dabiski, ka mūsu zeme to nevarēja pieļaut. Padomju pārstāvis Drošības padomē balsoja pret amerikāņu priekšlikumu un tas tika noraidīts. Šā priekšlikuma vietā Drošības padome būtu varējusi pieņemt padomju priekšlikumu, kas aicina ASV turpmāk vairs nesūtīt savas lidmašīnas ar kodolbumbu kravu citu valstu robežu virzienā. Taču padomju priekšlikumu pieņemšanai pretojās ASV un citas Drošības padomē pārstāvētās valstis, kas iet ASV politikas pavadā. Nepieņēmusi nekādu lēmumu, Drošības padome pārtrauca šā ļoti svarīgā starptautiskā jautājuma apspriešanu.

Pēc tam amerikāņu politikas vadītāji spēra jaunus soļus, lai saasinātu starptautisko situāciju. Runa ir par ASV nostāju Ziemeļatlantijas bloka valstu ārlietu ministru apspriedē, kas no 5. līdz 7. maijam notika Dānijas galvaspilsētā Kopenhāgenā.

Šo apspriedi, kurā piedalījās 15 valstu ārlietu ministri, noturēja lielā slepenībā. No ārzemju preses ziņām tomēr kļuvis zināms, ka tajā apspriedē ne tikai militāro pasākumu pastiprināšanas plāni, bet arī jautājumi, kas skar Padomju Savienības ierosinātās Rietumu un Austrumu valdību vadītāju apspriedes sasaukšanu. Kopenhāgenā rietumvalstu ārlietu ministru sanāksmē atklājās tās dalībnieku nopietnas domstarpības. Daži no viņiem iebilda pret to, ka ASV noraidījušas Polijas miermīlīgo priekšlikumu par bezatomu joslas izveidošanu Viduseiropā. Amerikāņu pārstāvis tomēr panāca, ka par apspriedes rezultātiem tika pieņemts tāds „noslēguma ziņojums”, kas atbilst ASV politikai. „Noslēguma ziņojumā” ir mēlēsīgi izlēcieni pret mūsu zemi un it īpaši pavisam muļķīgie apgalvojumi, ka Padomju Savienība kavē Rietumu un Austrumu valdību vadītāju apspriedes gatavošanu.

Šādi apgalvojumi tikai atmasko pašus autorus. Pirms pieciem mēnešiem tieši mūsu valdība ierosināja rīkot Austrumu un Rietumu valdību vadītāju apspriedi. Kopš tā laika PSRS neatlaidīgi cīnās par visu šķēršļu novēršanu, ko šai apspriedei liek ceļā Savienotās Valstis. Tāpat ir zināms, ka Padomju valdība, cenždamās jo drīzāk panākt apspriedes sasaukšanu, piekritusi rietumvalstu prasībām par ārlietu ministru iepriekšēju domu apmaiņu apspriedes sasaukšanas jautājumos diplomatiskajā ceļā.

Amerikāņu diplomātijas līniju, kas cenšas vēl vairāk sarežģīt starptautisko stāvokli, pamatoti dēvē par „politiku uz kara robežas”. To nosoda pat daži ASV buržuāzisko aprindu pārstāvji. „Atsāšanās uz kara robežas, — teica pazīstamais amerikāņu finansists Vorbergs, — ir muļķīga un morāli bezatbildīga politika. Tā apdraud visas cilvēces dzīvību”.

S. Germans

Redaktore H. JEROFJEVA

Topinamburs — vērtīga lopbarības kultūra

Lai palielinātu cūkgaļas ražošanu, katrā kolhozā jāierīda attiecīga vieta mūsu rajonā līdz šim maz audzētai kultūrai — topinamburam. Topinamburs ir vērtīga lopbarības kultūra, tā dod virszemes zaļo masu skābarībai ap 200 cnt un bumbulu ražu ap 100 cnt no ha, pie kam bumbulu rudenī nav jāizlasa, tie saglabājas augšanas vietās līdz nākošā gada pavasarim.

Patreiz ir pēdējais laiks topinambura sēklas laucīpus izrakt un ievākt stādāmo materiālu, kamēr bumbuli vēl nav stipri saasnojuši. Saasnojuši bumbuli grūti izstādāmi un nolūzušie asni neatjaunojas, tādēļ tādi stādījumi stipri nīkuļo. Izraktos bumbulus jāiestāda nekavējoties, jo tie neuzglabājas, pūst un arī vistot zaudē augšanas spēru.

Kolhozos, kur ir stādāmais materiāls pašiem, pārstādīšana jāorganizē vienlaicīgi ar bumbulu izrakšanu no iepriekšējā gada stādījumiem, tas ir, jādzien vagas stādīšanai un tad jāuzvar esošie stādījumi, jānolasa bumbuli un tūlīt arī jāiestāda izdzītajās vagās.

Topinamburs, kā vienā vietā vairākus gadus augošs stāds, jāstāda barības vie-

lām bagātā vai ar organiskiem mēsliem mēsotā augsnē. Nedrīkst stādīt zemās vietās, kā arī vietās, kur rudenos un pavasaros pārplūst vai ilgi stāv ūdens, jo no pārliecīga mitruma topinamburs aiziet bojā.

Par cik topinamburs jāiestāda samērā agri, zemei jābūt apatītai jau rudenī un pavasarī jāiekultivē organiskie un minerālmēsli, augsne pavasarī jāgatavo tāpat kā kartupeļiem. Stādīšana jāizdara vagās, vēlams stādīšanas attālums 70×50 cm. Var stādīt arī biežāk 60×30 cm. Biezos stādījumos būs sīkāki bumbuli. Stādīšanas dziļums ir atkarīgs no augsnes. Viegla smilts augsnes un kūdrājos jāstāda 11—12 cm dziļi, bet smagākās — 8—10 cm.

Lai iegūtu lielāku ražu, jāstāda lielāka izmēra bumbuli. Topinamburam ir vairākas šķirnes gan ar lielākiem bumbuliem, gan ar mazākiem. Stādot lielākos bumbulus, veiksīm vienlaicīgi arī ražīgāko stādu pavairošanu. Stādījumu paplašināšanai var lielos bumbulus stādīt arī grieztus, nebojājot dīgstu acis. Stādot rudenī, jāstāda tikai veselus bumbulus. Mazos bumbulīšus jāstāda pa divi. Tas dos iespēju iegūt vairā-

kus dīgstus stādījuma vietā.

Lai iegūtu labu ražu, topinambura sējumi jākopj, pirms to uzdīgšanas un arī tūlīt pēc to uzdīgšanas sējumi jānoecē šķērsām stādījumu vagām ar vieglu ecēšu un 2—3 reizes jāapmet, tas ir, jāvago, tādējādi iznīcināsim nezāles, zeme tiek irdināta un taupās arī mitrumam, kā arī jaunā raža rudenī ir vairāk vai mazāk piesegta vagās un atkrīt mūsu apstākļos vajadzīgā vagu apmešana rudenos, lai bumbuli neciestu no kailsala.

Topinambura virszemes daļas jānopļauj to ziedēšanas laikā, kamēr nav pārkoksņējušas un jāieskābē, vēlams kopā ar kukurūzu vai pākšaugu mistriem.

Izaudzējot pietiekami daudz topinambura, ar labām sekēm varēsīm ražot daudz cūkgaļas, jo tas dos iespēju apgādāt cūkas ar vērtīgu sulīgo barību — sakņaugiem — topinambura bumbuliem. Un galvenais tas, ka šie bumbuli rudenī nav jāuzglabā speciāli un nav jābaidās no iesalsāšanas, kā arī izmantojami agrā pavasarī.

V. Šņukute,
Rajona izpildu komitejas lauksaimniecības inspekcijas galvenā zootehniķe